

Digitala lärverktyg i förskolan eller inte

– vad blir vägen framåt?

Föreläsare: Lena Lyckeståhl, undervisningsråd Skolverket.

Förskolan

-det första steget inom skolväsendet

En frivillig skolform

Målen i förskolans läroplan

Inga uppnåendemål för barnen

Ingen åldersdifferentiering eller timplan

Inga kursplaner eller centralt innehåll

Vissa skrivningar i Lpfö18 återfinns också i efterföljande läroplaner

Läroplanens uppbyggnad

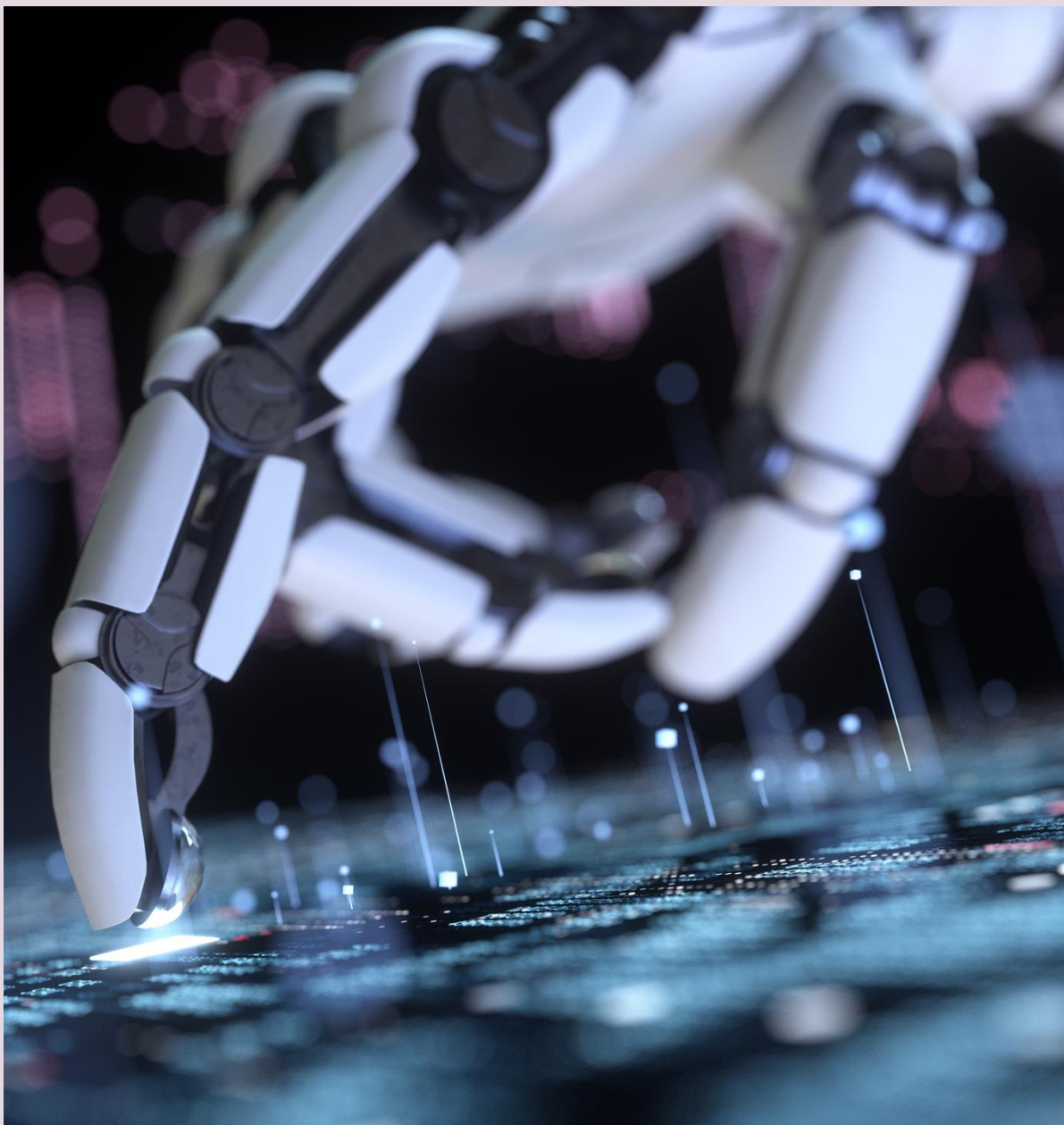
Del 1. Förskolans värdegrund och uppdrag

Del 2. Mål och riktlinjer

Regeringen ger Skolverket uppdrag och bestämmer hur myndigheten ska arbeta

- Uppdrag och instruktioner från regeringen
- Skolverket en förvaltningsmyndighet
- Skolverket sätter ramar
- Skolverket tar fram stöd
- Statsbidrag
- Lärarlegitimationer till förskollärare och lärare.

Nationell digitaliseringsstrategi för skolväsendet 2017-2022

- Grunderna till den tidigare regeringens beslut
- Vi tittar på förändringarna som infördes i förskolans läroplan Lpfö18

Vad är förskolans uppdrag när det gäller digitalisering i dag?

- Detta innebär att barnen ska få möjlighet att konstruera, forma och skapa genom att använda olika material och tekniker, såväl digitala som andra.
- Utbildningen ska också ge barnen förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens genom att ge dem möjlighet att utveckla en förståelse för den digitalisering de möter i vardagen.
- Barnen ska ges möjlighet att grundlägga ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt till digital teknik, för att de på sikt ska kunna se möjligheter och förstå risker samt kunna värdera information.
- intresse för berättelser, bilder och texter i olika medier, såväl digitala som andra, samt sin förmåga att använda sig av, tolka, ifrågasätta och samtala om dessa,

Vad är förskolans uppdrag när det gäller digitalisering i dag?

- får använda digitala verktyg på ett sätt som stimulerar utveckling och lärande.
- Skapa förutsättningar för barnen att utveckla sin förmåga att kommunicera, dokumentera och förmedla upplevelser, erfarenheter, idéer och tankar med hjälp av olika uttrycksformer, såväl med som utan digitala verktyg.
- en god och tillgänglig miljö utformas, med tillgång till såväl digitala som andra lärverktyg.

Uppdrag om översyn av förskolans läroplan vad gäller området digitalisering

- Inget krav på att digitala lärverktyg ska användas i förskolan.
- Utbildningen ska i huvudsak vara skärmfri för barnen.
- Eventuellt användande av digitala lärverktyg i förskolan ska se selektivt utifrån tydligt vetenskapligt stöd och dokumenterat pedagogiskt mervärde.

Skolverkets förslag

- Digitala verktyg och digital kompetens stryks, förstärker skrivningarna om teknik.
- Förtydligande text rörande förskollärares ansvar att värdera och välja arbetssätt och lärverktyg.
- Förstärkning av skrivningar om rörelse och högläsning.
- Flytt av och ändring i stycket om kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt.
- I implementeringen kommer vi särskilt framhålla att utbildningen i huvudsak ska vara skärmfri samt vikten av ett pedagogiskt mervärde i valet av lärverktyg.

Förskolan får en reviderad läroplan 1 juli 2025

Digitala lärverktyg i förskolan eller inte?

”Vid val av lärverktyg behöver hänsyn tas till barns förutsättningar, ålder och mognad. För barn i åldern under 2 år bör endast analoga lärverktyg användas. För barn i övriga åldrar bör eventuell användning av andra lärverktyg än analoga ske med stor restriktivitet.”

Förskollärares ansvar i undervisningen förstärks med ny skrivning:

”värdera och välja ändamålsenliga arbetssätt och lärverktyg som bidrar till barns utveckling och lärande.”

Förstärkning av kunskapsområdet teknik

”Utbildningen ska också ge barnen förutsättningar att utveckla en förståelse för den teknikutveckling de möter i vardagen.”

Förstärkning av kunskapsområdet teknik

Lpfö18:

”Utbildningen ska också ge barnen förutsättningar att utveckla adekvat digital kompetens genom att ge dem möjlighet att utveckla en förståelse för den digitalisering de möter i vardagen.

Lpfö18 rev. 2025:

”Utbildningen ska också ge barnen förutsättningar att utveckla en förståelse för den teknikutveckling de möter i vardagen.”

Förstärkning i förskollärares ansvar

”Förskollärare ska leda de målstyrda processerna och i undervisningen ansvara för att”...

”- värdera och välja ändamålsenliga arbetssätt och lärverktyg som bidrar till barns utveckling och lärande.”

Förstärkningar i rektorns ansvar

Rektorn ansvarar för att:

...”utbildningen som helhet vilar på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet” ...

...”utbildningen utgår från kunskap om vilka arbetssätt och lärverktyg som bäst gynnar barns utveckling,”

Vad blir vägen framåt?

- Förskolans utbildning och undervisning ska fortsatt vila på vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.
- Rektorn ansvarar för att utbildningen utgår från kunskap om vilka arbetssätt och lärverktyg som bäst gynnar barns utveckling.
- Förskollärare ansvarar i undervisningen för att värdera och välja ändamålsenliga arbetssätt och lärverktyg som bidrar till barns utveckling och lärande.

Det ska finnas ett pedagogiskt
mervärde i att använda ett digitalt
lärverktyg framför ett analogt.

TACK!

Möt oss i Skolverkets monter A:33

QR-kod för utvärdering och länk till presentationen

Skolverket